

THE IMPORTANCE OF ACCOUNTING AUDIT AND ITS DEVELOPMENT TRENDS

Sohibov Azizbek Dilshod ugli*Tashkent State University of Economics**2nd year student of the Faculty of Accounting.**Academic supervisor: **Khursandov Komiljon Makhmatkulovich****Tashkent State University of Economics**Candidate of Economic Sciences, Acting Associate Professor, PhD.*

Abstract: The article discusses the current state of accounting and the development trends of this field. It provides insights into the role of accounting services, auditing, and outsourcing in the modern economy, as well as analyzes issues related to reporting and audit examinations.

Keywords: accounting, accounting services, audit, outsourcing, economy, audit examinations, reporting.

Annotatsiya: Maqolada buxgalteriya hisobi soxasining bugungi xolati hamda hozirda bu soxaning rivojlanish tendensiyalari haqida muloxazalar qilingan.

Kalit so'zlar: buxgalteriya hisobi, buxgalteriya xizmatlari, audit, autsorsing, iqtisodiyot, auditorlik tekshiruvlari, hisobot.

Аннотация: В статье рассматривается современное состояние бухгалтерского учета, а также тенденции развития данной сферы. Приводятся мнения о роли бухгалтерских услуг, аудита и аутсорсинга в условиях современной экономики, а также анализируются вопросы отчетности и аудиторских проверок.

Ключевые слова: бухгалтерский учет, бухгалтерские услуги, аудит, аутсорсинг, экономика, аудиторские проверки, отчетность.

Bugungi jadal rivojlanayotgan iqtisodiy munosabatlar sharoitida erkin bozor munosabatlarning qonuniy va asosli tashkil etilishida audit xizmatining o'rni beqiyos. Auditorlik xizmatining eng muhim vazifalari, xo'jalik yurituvchi subektlarda buxgalteriya hisobot ma'lumotlarining ishonchliligi, birinchi navbatda, buxgalteriya balansi, moliyaviy natijalar to'g'risidagi hisobot, shuningdek, boshqa hisobotlarning ishonchliligi va unda keltirilgan ma'lumotlarning haqqoniyligini tasdiqlash orqali auditorlik tekshiruvi o'tkazilayotgan subyektlar faoliyatini qonuniy tashkil etishga ko'maklashadi. Ushbu vazifalarni amalga oshirishda korxonalarda auditorlik tekshiruvini o'tkazishda uni tashkil qilish muhim ahamiyat kasb etadi. Mamlakatimizga xorijiy investorlarni jalb qilishning bir omili sifatida barqaror, ishonchli va jahon tan olgan auditorlik tashkilotlarini vujudga kelishidir. Xorijiy investorlar tan olingan auditorlik tashkilotlarining xulosalariga qarab o'z investisiyalarini joylashtiradi. Shu sabadan ham auditorlik faoliyati kun sayin rivoj topib bormoqda.

O'zbekiston Respublikasining "Buxgalteriya hisobi to'g'risida"gi Qonunning 11 moddasida xo'jalik yurituvchi subyektlar tomonidan buxgalteriya hisobi va hisobotini tashkil etish tartibi belgilab qo'yilgan. Qonunga asosan buxgalteriya hisobi va hisobotini tashkil etish buxgalteriya hisobi subyektning rahbari amalga oshirishi belgilab qo'yilgan. Korxonalar buxgalteriya hisobini quyidagi shakllar orqali tashkil etishi mumkin. Buxgalteriya hisobi to'g'risidagi

qonunda Buxgalteriya hisobini yuritishni ixtisoslashtirilgan tashkilotga (auditorlik tashkilotlari, soliq maslahatchilari tashkilotlari va ustavida buxgalteriya hisobini yuritish bo'yicha xizmat ko'rsatish nazarda tutilgan boshqa tashkilotlar) shartnoma asosida yuklash hozirgi kunda outsorsing xizmatlarini yaratilishiga asos yaratdi.

Buxgalteriya hisobi xizmatining rahbari boshchiligida buxgalteriya hisobi xizmatini tashkil etish yoki shartnoma asosida jalb qilingan buxgalter xizmatidan foydalanish

Buxgalteriya hisobini yuritishni ixtisoslashtirilgan tashkilotga (auditorlik tashkilotlari, soliq maslahatchilari tashkilotlari va ustavida buxgalteriya hisobini yuritish bo'yicha xizmat ko'rsatish nazarda tutilgan boshqa tashkilotlar) shartnoma asosida yuklash

Buxgalteriya hisobini mustaqil yuritish

1-rasm. Buxgalteriya hisobini yuritish shakllari

Autsorsing inglizcha so'z bo'lib, "out" "tashqarida", "sourcing" esa "manba" ma'nosini anglatib, ikki xil yo'nalish bog'lanishini bildiradi. Ya'ni biror korxona ma'lum bir funksional jarayonni boshqa tashkilotlarga "oshirish"ini nazarda tutadi. Sodda qilib aytganda, outsorsing tashqi resurslar, jumladan, intellektual mulk, ishchi kuchi, ishlab chiqarish vositalari hamda texnika-texnologiyalardan samarali foydalanish, deganidir. Masalan, buxgalteriya, personalni tanlash va joylashtirish, texnik xizmat ko'rsatish kabi korxonaning asosiy sohasidan uzoq bo'lgan funksiyalarni shunga - ixtisoslashtirilgan kompaniyaga berish mumkin. Outsorsing buxgalteriya esa masofadan turib malakali soha mutaxassislari tomonidan olib boriladigan buxgalteriyadir. Outsorsing buxgalteriya yollanma buxgalteriyadan farqli ravishda, buxgalteriyani qisman yoki vaqtinchalik topshirish emas, uzoq muddatga shartnoma asosida hamkorlik qilishni ko'zda tutadi. Outsorsing buxgalteriya xizmatini ko'rsatuvchilar outsorslar hisoblanadi. Hozirgi vaqtda xorijda shtatdagi xodimlarni ta'minlashdan ko'ra outsorsing xizmatlaridan va ayniqsa, outsorsing buxgalteriya xizmatlaridan keng foydalanilmoqda. Masalan, Belarusda - 30%, Yevropada - 86%, AQShda - 92%, eng yuqori ko'rsatkich esa - Isroilda bo'lib, 96% ni tashkil etadi. Statistik ma'lumotlarga ko'ra buxgalteriya xizmatlarini ko'rsatuvchi subyektlar 2021 yilda 2018 yilga nisbatan 163%ga oshgan, ya'ni 923 tadan 1512 taga yetgan.

Mamlakatimizdagi buxgalteriya xizmatlarini ko'rsatuvchi subyektlar soni

Hududlar	2018 yil	2019 yil	2020 yil	2021 yil yanvar- noyabr
O'zbekiston Respublikasi	923	1093	1297	1512
Qoraqalpog'iston Respublikasi	51	59	65	70
Andijon viloyati	59	62	73	86
Buxoro viloyati	93	92	100	98
Jizzax viloyati	32	37	44	50
Qashqadaryo viloyati	27	25	34	45
Navoiy viloyati	20	33	28	35
Namangan viloyati	36	42	48	51
Samarqand viloyati	42	59	78	119
Surxondaryo viloyati	27	28	33	38
Sirdaryo viloyati	25	28	29	22
Toshkent viloyati	98	116	133	142
Farg'ona viloyati	65	71	77	85
Xorazm viloyati	30	35	53	55
Toshkent shahri	318	406	502	616

Jadval ma'lumotidan ko'rinib turibdiki viloyatimizda 2018 yilda buxgalteriya xizmatlarini ko'rsatuvchi subyektlar soni 20 tani tashkil etgan bo'lsa 2021 yilga kelib bu ko'rsatkich 35 tani tashkil etmoqda, ya'ni qariyb 1.5 barobar oshgan.

List of used literature

1. Law of the Republic of Uzbekistan "On Accounting". April 13, 2016, No. YPK-404.
- 2.2. Urazov K.B. Features of accounting in other industries. Textbook. Revised and supplemented 2nd edition.- T.: "Science and Technology", 2019. – 540 p.
3. 3. International Accounting Standard 16 Property, Plant and Equipment. EC staff consolidated version as of September 16, 2009.
- 4.4. Egamberdieva S.R. Financial and management accounting. Textbook. –T.: Science and Technology, 2019.
5. Banking and Finance K. AA Karimov, AK Ibragimov, NK Rizayev, NM Imamova–Accounting: International Financial Reporting Standards/Textbook–T.: "MOLIYA", 2020–310 p.